

Mancomunitat de Catalunya.—Arxius de l'Escola Superior d'Agricultura.—Fascicle III.—*Descripció de les més importants varietats d'avellaner cultivades a Catalunya*, per A. TROTTER i A. MATONS.

Les plantes cultivades, com el llenguatge, presenten tantes varietats comarcals, que fa que siguin altament útils les publicacions que, com la que encap-sala aquestes ratlles, constitueixen un estudi sistemàtic de la quasi totalitat de les varietats d'una determinada espècie que es cultiven a Catalunya.

El senyor A. Trotter, professor de la Reial Escola Superior d'Agricultura de Portici (Itàlia) i el senyor A. Matons, cap del servei d'Arbres fruiters de la Mancomunitat de Catalunya, han realitzat un treball profund, molt interessant per als estudiosos que vulguin conèixer, en totes les seves característiques, les principals varietats catalanes d'avellaner. En la taula analítica hi figuren, com a principals varietats, les següents: *Queixal de llop bort, artell, garroffina, culplà, gironella, grossal, negreta, grifoll, negret capellut, pinyolent, gironenca i Morell*. A aquestes varietats tipus hi afegeixen altres varietats menys conegudes i menys exteses, com les *flocal, queixal de llop, ros* i altres, encara en període d'investigació, i de les quals no es fa un estudi tan complet.

Conté l'esmentada obra una important bibliografia i unes documentades «Consideracions històric-bibliogràfiques», a l'ensem que unes dades estadístiques sobre la «superfície en hectàrees dels arbres en plantacions regulars, el total d'arbres disseminats i en plantacions regulars, i la producció total en quintans mètrics». Devem recollir com a dada de molt interès per a nostra comarca que, essent el número total d'hectàrees que a Espanya es dedican al cultiu del avellaner el de 12,922, corresponen a la província de Tarragona 12,195, i que d'una producció total de 274,350 quintans mètrics, 200,681 s'assignen a nostres comarques.

Aquestes estadístiques són, no obstant, ja velles (1910), però permeten formar-se concepte de la grandíssima importància que té el conreu de l'avellaner en el Camp de Tarragona.

Llibres com el que acaba de publicar els Arxius de l'Escola Superior d'Agricultura, haurien de sovintejar, i a l'ensem fóra, també convenientíssim, que tractant-se de cultius de tan capital interès per a determinades comarques, és fes, també, un estudi dels terrenys i clima de les mateixes, a l'objecte de dictar normes de cultiu, lo més generals possible, per aconseguir el màxim rendiment amb les mínimes despeses.

Un problema de classes mitjanes.—(Ensayo de derecho social de previsión), per FRANCESC HOSTENC.—Pròleg del Sr. Santiago Valentí Camp.

El distingit publicista Sr. Francesc Hostenc, que pròximament donarà en nostra entitat una interessant conferència sobre «Legislació social», ha fet donatiu al CENTRE de la seva obra, quin títol encap-sala aquestes ratlles. El Sr. Hostenc es un apòstol del dret social i des de la tribuna, des del llibre i des del periòdic, batalla constantment per a fer arribar a les classes socials el coneixement de la nova ideologia jurídica, la missió del Estat i dels seus orguens, les lleis que es promulguen i que tart i defectuosament arriben fins al poble, que mantes voltes, per manca d'alliçonament, no percep els beneficis que podria obtenir de les concessions de l'Estat.

L'obra esmentada estudia, amb clara percepció de la realitat, una sèrie de problemes de previsió, en llurs aspectes internacional i nacional, de les classes mitjanes, abogant per a que aquestes siguin incluídes en el règimen de previsió obligatoria, com a primer pas per a que els hi sigui aplicat el dret social i puguin fruit dels avenços de la legislació social.

A tots aquells que s'interessen per les qüestions de dret modern, quines noves concepcions fan tron-tollar els principis bàsics de dret romà, que durant tants segles s'han considerat indiscutibles, segurament els serà profitosa la lectura de la notable obra del Sr. Hostenc.

J. C.